

„Egy határon átnyúló régió, ahol a folyók összekötnek, nem elválasztanak.”

Magyarország – Horvátország

Határon Átnyúló Együttműködési Program

A TaMPeD pályázat második magyarországi workshopját a **PTE Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium 1. Számú Általános Iskolája szervezte 2022. május 10-én**, melynek keretein belül a tagintézmény pályázatban részt vevő kollégái bemutatták együttműködő partnereinknek: a horvátországi **Josipa Kozarca Általános Iskolának** (Szlatina) és a **Voćini Általános Iskolának** a tehetséggondozás jegyében megvalósított nevelési-oktatási programjaikat.

A workshopot **Jurisics Judit**, az intézmény igazgatóhelyettese és **Dezső Emőke**, az 1. Sz. Általános Iskola tagintézmény-vezetője nyitotta meg.

Dr. Jakabné Zelei Erzsébet, az intézmény iskolapszichológusa a tehetségazonosításban felhasznált eszközöket mutatta be.

Mottójaként az alábbi idézetet választotta:

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, felébredjen a tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”

Az iskolai kötődés kérdőívében a tanulók válaszait öt faktor szerint csoportosították, ezek az alábbiak voltak:

- általában az iskolához való viszony
- a társakhoz való viszony
- a tanárokhoz való viszony
- a tantárgyak iránti érdeklődés
- az iskolai környezethez való viszony

Az iskolai kötődés olyan érzelmi állapot, amelyben a tanuló azonosul az iskolájával, megtalálja ott a helyét, és kialakít intézményen belüli közösségi kapcsolatokat.

A diákok iskolai sikerei nem csak az érdemjegyek és az iskolai karrier függvényében értelmezhetőek.

Az is fontos, mennyire érzik jól magukat az iskolában, és mennyire sikeresek a kapcsolatteremtésben.

Alapvető az iskola szociális légköre, a tanárok és a diákok kapcsolata, az osztálylégkör.

Az iskolai kötődés értéke számos változóval mutat pozitív összefüggést:

- megfelelő önbecsüléssel,
- jó önértékeléssel,
- az alacsonyabb szintű érzelmi distresszel,
- tanulás iránti motivációval,
- a jobb tanulmányi teljesítménnyel,
- iskolai cselekvések aktivitásával,
- a megfelelő tanulmányi előmenetellel,
- az iskola sikeres befejezésével,
- a továbbtanulással.

A pszichológus asszony kiemelte, hogy a tehetségazonosítás folyamatában érdemes figyelembe venni a gyerekeknek az egymásról alkotott véleményét is, mert ők olyan helyzetekben is látják egymás viselkedését, amilyenekben a pedagógusok talán nem. Továbbá hangsúlyozta azt is, hogy az érdeklődés feltárását nemcsak a tehetségazonosítás érdekében szükséges elvégezni, hanem később, a tehetséggondozás alatt is fontos azt nyomon követni, mert annak ismeretében sokkal célzottabban lehet a tehetséggazdagítás folyamatát megtervezni.

Az érdeklődés jól jelzi a képességszerkezetet, a fejlesztés kiindulópontja lehet, mert nemcsak az erősebben fejlődő, hanem a fejlesztendő területekre is rámutat.

A TaMPeD pályázat keretén belül beszerzett teszt, A MAWGYI-R intelligenciát mérő teszt számszerűen megmutatja a gyermek:

- IQ-ját (intelligencia-hányadosát)
- VQ-ját (verbális hányadosát),
- PQ-ját (cselekvéses, gyakorlati hányadosát),
- képességprofilját.

A teszt 10 területen ad részeredményt, ez alapján állítható fel a képességprofil:

- az általános ismeret,
- általános megértés,
- számolási gondolkodás,
- szókincs,
- rövid idejű memória,
- főfogalom-megtalálás,
- térbeli gondolkodás,
- ok-okozati összefüggések átlátása,
- rész-egész észlelés,
- monotóniatűrés.

A Williams-skála kitöltése során a fluencia, a flexibilitás, a képzelőerő, a komplexitás és a kockázatvállalás tételei mentén jellemezték volt diákjaikat az alsós pedagógusok.

Tóth Ildikó, az intézmény angoltanára bemutatta a tanulók motiválásának eszközeit az idegen nyelvi foglalkozásokon.

Az idegen nyelvi órák csoportbontásban valósulnak meg. A diákok motivációját idegen nyelvi projektekkel, az IKT eszközök rendszeres használatával, versenyfelkészítésekkel, a drámapedagógia módszereinek alkalmazásával segítik.

A nemzetközi projektek biztosítják, hogy élő kapcsolatot alakítsanak ki a tanulók a külföldi diáktársaikkal. Megvalósulnak a tantárgyi kapcsolódások a természettudományokkal, a digitális kultúrával és az irodalommal.

A tanár az iskolai kötődés alapfeltételeiként jelölte meg a sikerélményt, az önbecsülést, a reális önértékelést és a motivációt.

A hallgatóság betekintést nyert a Sebők Gábor emlékverseny történetébe.

Megtudhattuk, hogy a Speed English Kids angol nyelvi szakkör a szókinccs, az olvasási készség, a beszéd-készség, az íráskészség és a hallás utáni szövegértés fejlesztésére fókuszál, emellett országismeretet is tanít a diákoknak.

Ott Gábor, az intézmény informatikatanára a 3D modellezés és a programozás integrált használatáról tartott tájékoztatót.

A robotika és a programozás témaköre a Nemzeti Alaptantervben már 2016-ban megjelent. Mivel az eszközpark kiépítése és a források biztosítása nehézségekbe ütközött, megoldásként az online programozás és a virtuális robotirányítás mellett döntöttek.

A tehetséggondozás tanórákon kívüli színterei voltak e témában:

- az informatika szakkör,
- a CodeWeek programozók éjszakája,
- DigiTrend szakkör,
- külső programozó iskolák,
- nyári táborok,
- Tudóska tehetséggondozó műhely.

A diákok robotokat és lego alkatrészeket terveztek. A programozási feladatok között szerepelt: az akadályok kikerülése, a távolságérzékelés, azútvonalkövetés, a robotháború és a drónverseny.

Oszoli-Pap Márta, az intézmény tanítója a gyermekirodalmi alkotások kreatív feldolgozási lehetőségeit mutatta be olyan módszerekkel és eszközökkel, melyek az Alfa generáció személyiségjegyeinek vannak megfeleltetve, célul kitűzve azt, hogy a feldolgozás kreatív eszközei mentén lehetővé váljon a tanulók megfigyelése és a tehetségazonosítás.

A tanárnő a regényt feldolgozó feladatok kidolgozásánál figyelembe vette, hogy ez a generáció gyorsabb ritmusban él, a tartalom- és tudásorientált, jártas a technológia világában, alacsony a koncentrációs ideje, és a gyorsaság számára fontosabb a pontosságnál.

Nyulász Péter és Ritter Ottó: A hosszúfűlűek kincse c. művét dolgozta fel a diákokkal a gardneri intelligenciatérületek mentén: verbális-nyelvi, matematikai-logikai, térbeli-vizuális, testi-kinetikus, zenei, interperszonális, intraperszonális, természeti-környezeti.

Józsa Tímea, az intézmény tanítónője a fenntarthatóság szemléletének alakításáról és formálásáról beszélt. Nevelő-oktató munkája kiterjed az egészséges életmódra, a testi és lelki épség megőrzésére, erőszakmentességre, a környezettudatosságra, a tudatos fogyasztói magatartás kialakításra.

Célul tűzte ki, hogy kialakítsa tanulóiban azokat az új, környezettel kapcsolatos magatartási és életviteli mintákat, melynek során a társadalom környezetért felelős személyiségeivé válhatnak.

Kollégáival széles körű környezettudatos oktatást valósítanak meg. Kiemelt figyelmet fordítottak a belvárosban elhelyezkedő, kisméretű iskolaudvaruk zöldítésére. Ennek keretében a kopár udvarra zöld szigeteket varázsoltak. Virágládákat vásároltak, magaságásokat telepítettek. Céljuk, hogy a diákokat bevonják a növények folyamatos gondozásába.

Ökoiskolaként törekednek arra, hogy tevékenységeik is egyértelműen jelezzék elkötelezettségüket a környezetvédelem, a környezettudatos magatartás, az egészséges életmód és a fenntarthatóság mellett.

A magaságásokba ültetett növények gondozása mellett évente egy alkalommal gyógynövénybörzét szerveznek, ahol a diákok bemutathatják egymás között a számukra legkedveltebb gyógynövényeiket, melyekről előadást és kiállítást is tartanak.

Az Ökoiskola cím elismerése annak a pedagógiai és intézményvezetési folyamatnak, melynek eredményeképpen tanulók számára természetessé válik az egészség- és környezettudatos életmód, az igazságos társadalmi berendezkedés iránti igény, továbbá a globális és lokális kihívások iránti nyitottság.

Wünsch-Tóth Eszter, az intézmény történelemtanára *Személyes történelem* címmel a nyolcadik évfolyam tanulóival készítettett életmódtörténettel kapcsolatos projekteket *Hogyan szólt bele a történelem a családom életébe* címmel. A projekt célja az volt, hogy a gyerekek megvizsgálják, hogy a tanult történelmi eseményeknek milyen hatása volt a családjukra, melyik esemény szólt bele a család életébe közvetlenül, hogyan alakult a családtagok élete a XX. század viharos eseményei között. A projektnek formai megköltése nem volt, többségében írásos munkák, dolgozatok, plakátok, családfák születtek.

Miért pont a család történetével foglalkoztak? A történelmet gyakran éri az a vád, hogy unalmas, nehezen tanulható, túlságosan elvont. Az általános iskolai történelemtanítás egyik feladata, hogy közel hozza a történelmet a tanulókhöz, hogy értsék, hogy a történelem nem rajtuk kívül történik, hanem ők is részesei ennek. A családi történeteken, hagyományokon, tárgyakon keresztül történik meg az érzelmi bevonódás, az így szerzett ismeretek sokkal mélyebben épülnek be a tanulók tudásanyagába is. A történelmi események pedig kontextusba helyezhetik, magyarázhatják a család életében bekövetkezett változásokat.

Az utóbbi évtizedekben a tudományos kutatásokban is nagyobb hangsúlyt kapott a személyes történelem, a visszaemlékezések, az oral history. A családtagokkal készített interjúk vagy az ő elbeszéléseikből írt történetek értékes források. Ezek lehetnek teljes élettörténetek, melyek a gyerekkortól az időskorig bemutatják egy-egy családtag életét vagy életmódtörténeti interjúk, melyek adott korszakokhoz köthető életkörülményeket mutatnak be. A tanárnő a nyolcadikosoktól azt kérte, kérdezzenek rá, hogy a szüleik, nagyszüleik hogyan éltek, amikor annyi idősök voltak, mint ők most.

